

**POZDRAVNI GOVOR JANEZA CIGLERJA KRALJA, MINISTRA ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI, NA MEDNARODNI KONFERENCI
PRIHODNOST JE TU: VARNOST IN ZDRAVJE PRI DELU
(1. december 2021)**

Spoštovane gospe!
Spoštovani gospodje!

Dobrodošli na konferenci Prihodnost je tu: varnost in zdravje pri delu, ki spada v okvir slovenskega predsedovanja Svetu Evropske unije.

Gotovo ste se ob prijavi vprašali, kaj smo želeli povedati s tem nekoliko izzivalnim naslovom konference. Dovolite mi, da pojasnim.

Zdaj je čas velikih in hitrih sprememb. Globalizacija, digitalizacija, demografske spremembe, podnebne spremembe – ta štiri **velika gibanja** globoko posegajo v naše življenjsko in delovno okolje. Ne moremo se jim izogniti, **lahko in moramo pa se nanje pripraviti**. Strah in zanikanje, vztrajanje pri starih vzorcih razmišljanja in oblikah dela nam ne bodo pomagali niti kot posameznikom niti kot družbi.

Na delovna mesta prihajajo **sodobne tehnologije**, vendar **njihov vpliv na delovna mesta ni vnaprej določen**, ni dober ali slab. Od naših **skupnih prizadevanj** je odvisno, kakšen bo njihov **rezultat**.

Digitalizacijo povezujemo z **industrijo 4.0**, ta temelji na zasnovah in tehnologijah, ki vsebujejo kibernetične sisteme, internet stvari in internet storitev. Pričakujemo lahko, da se bo do leta 2030 **način proizvodnje čisto spremenil**. Sodobne tehnologije, kot so komunikacije pete generacije, avtonomne naprave in vozila ter umetna inteligenca, nam po eni strani ponujajo možnosti za nesluten razvoj v smeri zagotavljanja **večje blaginje za vse**, vendar hkrati s seboj **prinašajo tudi celo vrsto tveganj** – **tudi tveganj na področju varnosti in zdravja pri delu**, o katerih bomo govorili danes.

Pandemija bolezni covid-19 je globoko posegla v naša življenja. Zaradi nje se v vseh delovnih okoljih že skoraj dve leti vsakodnevno ukvarjamo z vrsto težav. Zelo pomembno je, da zaposlenim, ki so preboleli covid-19 ali dolgotrajni covid, omogočimo čim lažje **vračanje na delovno mesto**.

Hkrati je pandemija pospešila **razmah digitalnega delovnega okolja in dela na domu**.

Eurofoundova raziskava je razkrila, da je lani v Evropski uniji **že vsak peti delavec delal od doma**. Veliko zaposlenih si želi delati na domu tudi po koncu pandemije, saj jim to omogoča **boljše usklajevanje poklicnega in zasebnega življenja ter večjo avtonomijo pri delu**. Tu je še **prihranek časa in denarja**, saj se ni več treba vsak dan voziti na delovno mesto. To pripomore tudi k **zmanjšanju izpustov in izboljšanju stanja okolja**. Seveda pa je treba delo na domu bolje urediti, narediti ga je treba **bolj varno in zdravju prijazno**.

Poudariti želim tudi, da je treba vodstveni kader **bolje usposobiti za vodenje delavcev, ki delajo na domu**. V delovnih skupinah namreč pogosto nastajajo težave pri usklajevanju dela in doseganju ciljev. V prihodnje bomo vedno pogosteje delali v **hibridnih skupinah**, to so skupine, v katerih ena skupina zaposlenih dela v prostorih delodajalca, druga skupina pa dela od doma. Tudi **vodenje hibridnih skupin je precejšen izziv**, na katerega se je treba pripraviti.

Vse te spremembe lahko vodijo v **stres**. Zaradi vse daljših delovnikov, vse bolj kompleksnih delovnih nalog in hitrega ritma dela nekateri popolnoma zdravi zaposleni posegajo po zdravilih in drogah za krepitev umskih sposobnosti in lajšanje stresa. Zato moramo v prihodnje več pozornosti nameniti **psihosocialnim tveganjem, povezanim z delom, in duševnemu zdravju zaposlenih**. Poudariti želim, da v Sloveniji tako priljubljena usposabljanja zaposlenih za obvladovanje z delom povezanega stresa ne zadoščajo. Potrebna sta premislek in **temeljita posodobitev organizacije dela**.

V človeški naravi je, da ne mara sprememb. Nekako ne moremo sprejeti dejstva, da so **spremembe edina stalnica v našem življenju**. Težko se poslovimo od določenih navad in rutin. Strah nas je negotove prihodnosti. Prav spremembe pa nas silijo v iskanje novih rešitev. Na eni strani nas torej **spravlja v stisko** in na drugi strani **silijo v napredek**.

Spoštovane udeleženke! Spoštovani udeleženci! Če želimo ali ne, **prihodnost trka na naša vrata. Spremembe so tu**. Od nas zahtevajo, da smo **proaktivni**. Sprejeti jih moramo kot **možnost za raziskovanje novih poti – za spreminjanje sveta na bolje**.

Na tem mestu bi rad poudaril pomen **vseživljenjskega učenja in sodelovanja**.

Eurofound nas opozarja, da se trg dela pod vplivom digitalizacije vse bolj polarizira in drobi. **Vse hitrejši razvoj zahteva vedno bolj intenzivno vseživljenjsko izobraževanje zaposlenih**. Zato vam polagam na srce: **ne glede na to, kateri generaciji pripadate; ne glede na to, ali ste zaposleni ali delodajalec – redno se izobražujte in usposablajte**.

Danes je med nami veliko **varnostnih inženirjev**, zato izkoriščam to priložnost, da vas posebej nagovorim. **Industrija 4.0 bo zahtevala nove, sodobne pristope na področju varnosti in zdravja pri delu**. Dinamična ocena tveganja, ki bo informacije vsak dan črpala iz različnih podatkovnih baz podjetja, bo postala osrednji dokument za odločanje. Ne bo več dovolj nakup programske

opreme, vsaj do neke mere boste morali razumeti ozadje njenega delovanja. Zato **razvijajte svoje digitalno znanje in veščine**.

In še poziv univerzam: čim prej posodobite svoje študijske programe!

Nadalje želim posebej poudariti, da morajo delodajalci v svojih organizacijah **spodbujati tesnejše sodelovanje varnostnih inženirjev, specialistov medicine dela in kadrovske delavcev**. Kot sem že dejal, uvajanje sprememb v delovno okolje mora potekati **ob sodelovanju zaposlenih**. Zavzemam se za **konstruktiven socialni dialog** na področju varnosti in zdravja pri delu **na vseh ravneh**: na ravni organizacij, države in Evropske unije.

Seveda se danes ne bomo mogli dotakniti vseh tém, povezanih z velikimi spremembami. Naj ob tem povem, da bomo leta 2023 na pobudo Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu začeli izvajati **evropsko kampanjo Zdravo delovno okolje: Varno in zdravo delo v digitalni dobi**. Priprave nanjo že potekajo.

Na koncu bi se **rad zahvalil vsem govorkam in govorcem – raziskovalcem** Evropske agencije za varnost in zdravje pri delu, Evropske fundacije za izboljšanje življenjskih in delovnih razmer, Univerze v Mariboru in Univerze v Ljubljani **ter socialnim partnerjem**, ki bodo danes z nami delili svoje raziskovalne izsledke, izkušnje in poglede.

Želim si, da bi vas njihova predavanja in razmišljanja **spodbudila k proaktivnemu razmišljanju o spremembah**, ki so že prisotne v naših delovnih okoljih ali pa bodo tu v kratkem. Kot pravi naša uvodničarka, gospa Barbara Gerstenberger – zlasti vpliv sodobnih tehnologij na delovna mesta ni vnaprej določen, ni dober ali slab. **Od nas je odvisno, ali bodo naša delovna mesta varna in zdravju prijazna**.

Želim vam uspešno delo, predvsem pa veliko ambicioznosti, poguma in vztrajnosti pri uvajanju inovativnih rešitev v vašo delovna okolja!